

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (štvrtá komora)

zo 7. decembra 2011 (*)

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia prijaté voči Iránu s cieľom zabrániť šíreniu jadrových zbraní – Zmrazenie finančných prostriedkov – Žaloba o neplatnosť – Povinnosť odôvodnenia – Rozsudok pre zmeškanie – Návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania – Zastavenie konania“

Vo veci T-562/10,

HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH, so sídlom v Hamburgu (Nemecko),
v zastúpení: J. Kienzle a M. Schlingmann, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: M. Bishop a Z. Kupčová, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie nariadenia Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 281, s. 1), v rozsahu, v akom sa týka žalobkyne,

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová (spravodajkyňa), sudcovia K. Jürimäe a M. van der Woude,

tajomník: E. Coulon,

so zreteľom na písomnú časť konania,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec a okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Žalobkyňa HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH je nemeckou spoločnosťou pôsobiacou ako námorný sprostredkovateľ a technický správca lodí. Poskytuje služby najmä Islamic Republic of Iran shipping Lines (ďalej len „IRISL“).

Reštriktívne opatrenia prijaté voči Iránskej islamskej republike

- 2 Predmetná vec spadá do rámca reštriktívnych opatrení zavedených s cieľom vyvinúť tlak na Iránsku islamskú republiku a prinútiť ju tak ukončiť jej činnosti v jadrovej oblasti, ktoré predstavujú nebezpečenstvo šírenia alebo vývoja nosičov jadrových zbraní (ďalej len „šírenie jadrových zbraní“).
- 3 V rámci Európskej únie bola prijatá spoločná pozícia Rady 2007/140/SZBP z 27. februára 2007 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 61, s. 49) a nariadenie Rady (ES) č. 423/2007 z 19. apríla 2007 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 103, s. 1).

- 4 Článok 5 ods. 1 písm. b) spoločnej pozície 2007/140 stanovoval zmrazenie všetkých finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov určitých kategórií osôb a subjektov. Zoznam týchto osôb a subjektov je obsiahnutý v prílohe II spoločnej pozície 2007/140.
- 5 Pokiaľ ide o dotknuté právomoci Európskeho spoločenstva, článok 7 ods. 2 nariadenia č. 423/2007 stanovoval zmrazenie finančných prostriedkov osôb, subjektov a orgánov, ktoré Rada Európskej únie označila za osoby zúčastnené na šírení jadrových zbraní podľa článku 5 ods. 1 písm. b) spoločnej pozície 2007/140. Zoznam týchto osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa vzťahovalo zmrazenie finančných prostriedkov podľa článku 7 ods. 2 nariadenia č. 423/2007, tvoril prílohu V tohto predpisu.
- 6 Spoločná pozícia 2007/140 bola zrušená rozhodnutím Rady 2010/413/SZBP z 26. júla 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu a o zrušení spoločnej pozície 2007/140/SZBP (Ú. v. EÚ L 195, s. 39).
- 7 Článok 20 ods. 1 rozhodnutia 2010/413 stanovuje zmrazenie finančných prostriedkov viacerých kategórií subjektov. Toto ustanovenie sa týka najmä „osôb a subjektov..., ktoré sú zapojené do [šírenia jadrových zbraní], alebo sú [s touto činnosťou] spojené alebo [ju] podporujú, alebo osôb alebo subjektov, ktoré konajú v ich mene alebo podľa ich pokynov, alebo subjektov, ktoré vlastnia alebo kontrolujú, a to aj nezákonnými prostriedkami,... ako aj... subjektov [IRISL] a subjektov, ktoré vlastnia alebo kontrolujú alebo ktoré konajú v ich mene, ako sa uvádzajú v prílohe II“.
- 8 Nariadenie č. 423/2007 bolo zrušené nariadením Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 281, s. 1).
- 9 Podľa článku 16 ods. 2 nariadenia č. 961/2010:
- „2. Všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria osobám, subjektom a orgánom uvedeným v prílohe VIII alebo ktoré tieto osoby, subjekty alebo orgány vlastnia, majú v držbe alebo kontrolujú, sa zmrazia. Príloha VIII zahŕňa fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány... ktoré boli v súlade s článkom 20 ods. 1 písm. b) rozhodnutia [2010/413] označené za osoby, subjekty alebo orgány:
- a) ktoré sa podieľajú na [šírení jadrových zbraní], sú [s touto činnosťou] priamo spojené alebo [ju] podporujú,... alebo ktoré sú vo vlastníctve alebo pod kontrolou takejto osoby, subjektu alebo orgánu, a to aj nezákonným spôsobom, alebo konajú v ich mene alebo na ich pokyn;
- ...
- d) ktoré sú právnickými osobami, subjektmi alebo orgánmi vo vlastníctve spoločnosti [IRISL] alebo kontrolovanými touto spoločnosťou.“

10 Podľa článku 36 nariadenia č. 961/2010:

„2. Ak Rada rozhodne, že sa na fyzickú alebo právnickú osobu, subjekt alebo orgán vzťahujú opatrenia uvedené v článku 16 ods. 2, príslušným spôsobom zmení a doplní prílohu VIII.

3. Rada dotknutej fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu uvedeným v [odseku 2] oznámi svoje rozhodnutie vrátane dôvodov zaradenia do zoznamu, a to buď priamo, v prípade, že je ich adresa známa, alebo prostredníctvom uverejnenia oznámenia, a poskytne tak dotknutej fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu možnosť vyjadriť pripomienky.

4. V prípade, že sa predložia pripomienky alebo zásadné nové dôkazy, Rada svoje rozhodnutie preskúma a príslušným spôsobom informuje fyzickú alebo právnickú osobu, subjekt alebo orgán.“

Reštriktívne opatrenia týkajúce sa žalobkyne

- 11 Po prijatí rozhodnutia 2010/413, ku ktorému došlo 26. júla 2010, Rada zaradila meno žalobkyne do zoznamu osôb, subjektov a orgánov uvedených v tabuľke III prílohy II uvedeného rozhodnutia.
- 12 V dôsledku toho bolo vykonávacím nariadením Rady (EÚ) č. 668/2010 z 26. júla 2010, ktorým sa vykonáva článok 7 ods. 2 nariadenia č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 195, s. 25), meno žalobkyne zaradené do zoznamu osôb, subjektov a orgánov uvedených v tabuľke III prílohy V nariadenia č. 423/2007. Prijatie vykonávacieho nariadenia č. 668/2010 malo za následok zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov žalobkyne.
- 13 V rozhodnutí 2010/413, ako aj vo vykonávacom nariadení č. 668/2010 Rada uviedla tieto dôvody: „Koná v mene [Hafize Darya Shipping Lines (HDSL)] v Európe“.
- 14 Rada informovala žalobkyňu o zaradení jej mena do zoznamu osôb, subjektov a orgánov uvedených v tabuľke III prílohy V nariadenia č. 423/2007 listom z 28. júla 2010. Neuviedla iné dôvody, než sú tie, ktoré sú uvedené vo vykonávacom nariadení č. 668/2010.
- 15 Listami z 10. a 13. septembra 2010 žalobkyňa požiadala Radu, aby opätovne preskúmala rozhodnutie zaradiť ju do zoznamu osôb, subjektov a orgánov uvedených v tabuľke III prílohy V nariadenia č. 423/2007.
- 16 Keďže nariadenie č. 423/2007 bolo zrušené nariadením č. 961/2010, Rada zaradila meno žalobkyne do bodu 26 písm. c) tabuľky B prílohy VIII tohto posledného uvedeného nariadenia. Finančné prostriedky a hospodárske zdroje sú preto na základe článku 16 ods. 2 uvedeného nariadenia zmrazené.
- 17 Bod 26 tabuľky B prílohy VIII nariadenia č. 961/2010 sa týka IRISL. Pokiaľ ide o zaradenie žalobkyne, Rada uviedla tieto dôvody: „Kontrolovaná zo strany IRISL a/alebo v jej mene koná“.
- 18 Listom z 28. októbra 2010 Rada odpovedala na listy žalobkyne z 10. a 13. septembra 2010, v ktorom uviedla, že po opätovnom preskúmaní zamietá žiadosť žalobkyne smerujúcu k tomu, aby jej meno bolo vymazané zo zoznamu osôb, subjektov a orgánov uvedených v prílohe VIII nariadenia č. 961/2010 (ďalej len „sporný zoznam“). V tejto súvislosti spresnila, že keďže spis neobsahuje nové skutočnosti odôvodňujúce zmenu jej stanoviska, na žalobkyňu sa musia naďalej vzťahovať reštriktívne opatrenia stanovené v uvedenom nariadení.
- 19 Listom z 23. novembra 2010 žalobkyňa požiadala Radu, aby jej predložila dôkazy podopierajúce zaradenie jej mena na sporný zoznam. Rada pred podaním žaloby na tento list neodpovedala.

Konanie a návrhy žalobkyne

- 20 Návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 16. decembra 2010 podala žalobkyňa túto žalobu. Žaloba bola doručená Rade 29. decembra 2010.
- 21 Rada predložila vyjadrenie k žalobe 14. marca 2011.
- 22 Podaniami doručenými do kancelárie Všeobecného súdu 17. marca a 4. apríla 2011 Európska komisia a Spolková republika Nemecko požiadali o povolenie vstupu do tohto konania ako vedľajší účastníci konania podporujúci návrhy Rady.
- 23 Keďže vyjadrenie k žalobe nebolo predložené v lehote stanovenej v článku 46 ods. 1, článku 101 ods. 1 a v článku 102 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, tento súd požiadal 29. marca 2011 žalobkyňu, aby predložila svoje pripomienky k ďalšiemu pokračovaniu v konaní. Žalobkyňa 31. marca 2011 písomne navrhla, aby bolo rozhodnuté o veci rozsudkom pre zmeškanie podľa článku 122 ods. 1 rokovacieho poriadku.

- 24 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil nariadenie č. 961/2010 v rozsahu, v akom sa jej týka,
 - zaviazal Radu na náhradu trov konania.

Právny stav

O návrhoch na vstup vedľajších účastníkov do konania

- 25 Podľa článku 40 štvrtého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ktorý sa podľa článku 53 prvého odseku toho istého štatútu uplatňuje na konanie na Všeobecnom súde, môže návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník obsahovať iba návrhy podporujúce jedného z účastníkov konania.
- 26 Komisia a Spolková republika Nemecko v prejednávanej veci žiadajú o povolenie na vstup do konania ako vedľajší účastníci podporujúci návrhov Rady.
- 27 V bode 23 vyššie však bolo konštatované, že Rada nepredložila vyjadrenie k žalobe v stanovenej lehote. Z tohto dôvodu nepredložila ani návrhy, na ktorých podporu by Komisia a Spolková republika Nemecko mohli vstúpiť do konania ako vedľajší účastníci.
- 28 Za týchto okolností sa konanie o návrhoch Komisie a Spolkovej republiky Nemecko na vstup do konania ako vedľajší účastníci zastavuje.

O veci samej

- 29 Podľa článku 122 ods. 2 rokovacieho poriadku Všeobecnému súdu prislúcha preskúmať, či je žaloba žalobkyne zjavne dôvodná.
- 30 Na podporu svojej žaloby žalobkyňa v podstate uvádza šesť žalobných dôvodov. Prvý žalobný dôvod je založený na porušení povinnosti odôvodnenia. Druhý žalobný dôvod je založený na porušení jej práv na obhajobu, a najmä jej práva byť vypočutá. Tretí žalobný dôvod je založený na porušení práva na účinnú súdnu ochranu. Štvrtý žalobný dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o uplatnenie článku 16 ods. 2 nariadenia č. 961/2010. Piaty žalobný dôvod je založený na porušení práva na rešpektovanie vlastníckeho práva. Šiesty žalobný dôvod je založený na porušení zásady proporcionality.
- 31 V rámci prvého žalobného dôvodu žalobkyňa tvrdí, že odôvodnenie zaradenia jej mena do sporného zoznamu, ktoré poskytla Rada, je nedostatočné a protirečivé.
- 32 Povinnosť odôvodniť akt spôsobujúci ujmu, ktorá je stanovená v článku 296 druhom odseku ZFEÚ, a osobitne v prejednávanej veci v článku 36 ods. 3 nariadenia č. 961/2010, má za cieľ jednak poskytnúť dotknutej osobe dostatočné údaje o tom, či je rozhodnutie dôvodné alebo či má prípadne vady umožňujúce napadnúť jeho zákonnosť na súde Únie, a jednak umožniť súdu Únie vykonať preskúmanie zákonnosti tohto aktu. Takto stanovená povinnosť odôvodnenia predstavuje základnú zásadu práva Spoločenstva, od ktorej sa možno odchyliť iba v prípade naliehavých dôvodov. Odôvodnenie preto v zásade musí byť oznámené dotknutej osobe v rovnakom čase ako akt, ktorý jej spôsobuje ujmu, pričom jeho absenciu nemožno napraviť tým, že sa dotknutá osoba dozvie dôvody aktu v konaní pred súdom Únie (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2006, Organizácia mudžahedínov iránskeho ľudu/Rada, T-228/02, Zb. s. II-4665, ďalej len „rozsudok OMPI“, body 138 a 139 a tam citovanú judikatúru).
- 33 Preto s výnimkou prípadu, ak by naliehavé dôvody týkajúce sa bezpečnosti Únie či jej členských štátov alebo udržiavania ich medzinárodných vzťahov bránili oznámeniu určitých okolností (pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P, Zb. s. I-6351, bod 342), Rada je povinná na základe článku 36 ods. 3 nariadenia č. 961/2010 oznámiť subjektu

dotknutému opatrením, ktoré bolo prijaté na základe článku 16 ods. 2 uvedeného nariadenia, konkrétne a osobitné dôvody, pre ktoré zastáva názor, že toto ustanovenie sa na dotknutú osobu uplatňuje. Musí tak uviesť skutkové a právne okolnosti, od ktorých závisí právne odôvodnenie opatrenia, a úvahy, ktoré ju viedli k jeho prijatiu (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok OMPI, už citovaný v bode 32 vyššie, bod 143 a tam citovanú judikatúru).

- 34 Navyše odôvodnenie musí byť prispôsobené povahe sporného aktu a kontextu, v ktorom bol prijatý. Požiadavka odôvodnenia musí byť posúdená v závislosti od okolností daného prípadu, najmä obsahu aktu, charakteru uvádzaných dôvodov a záujmu, ktorý môžu mať na získaní takýchto vysvetlení osoby, ktorým je akt určený, alebo ďalšie osoby priamo a osobne dotknuté takýmto aktom. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie konkrétne vymedzovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže dostatočný charakter odôvodnenia musí byť posúdený nielen vzhľadom na text aktu, ale tiež na jeho kontext, ako aj na súhrn právnych pravidiel upravujúcich dotknutú oblasť. Konkrétne akt spôsobujúci ujmu je dostatočne odôvodnený vtedy, pokiaľ bol prijatý v kontexte, ktorý bol dotknutej osobe známy a ktorý jej umožňuje pochopiť dosah opatrenia, ktoré bolo vo vzťahu k nej prijaté (pozri rozsudok OMPI, už citovaný v bode 32 vyššie, bod 141 a tam citovanú judikatúru).
- 35 V prejednávanej veci treba najprv poznamenať, že odôvodnenia, ktoré Rada poskytla v prílohe VIII nariadenia č. 961/2010, ako aj vo svojom liste z 28. októbra 2010, si *prima facie* odporujú. Zatiaľ čo v uvedenom liste sa odkazuje na opätovné preskúmanie situácie žalobkyne a na nedostatok nových okolností odôvodňujúcich zmenu stanoviska Rady, odôvodnenie poskytnuté v prílohe VIII uvedeného nariadenia sa odlišuje od odôvodnenia, ktoré bolo predtým uvedené v súvislosti so žalobkyňou vo vykonávacom nariadení č. 668/2010. Nie je teda zrejme, či meno žalobkyne bolo zaradené na sporný zoznam z dôvodu, že pretrvávali okolnosti, z ktorých vychádzalo vykonávacie nariadenie č. 668/2010, čiže prepojenia medzi žalobkyňou a HDSL, alebo z dôvodu nových okolností, teda priamych prepojení medzi žalobkyňou a IRISL.
- 36 Navyše bez ohľadu na okolnosti, z ktorých Rada skutočne vychádzala pri odôvodnení zaradenia mena žalobkyne na sporný zoznam, odôvodnenie, ktoré poskytla, nie je s ohľadom na pravidlá uvedené v bodoch 32 až 34 vyššie postačujúce.
- 37 Aj za predpokladu, že by Rada vychádzala z prepojení medzi žalobkyňou a HDSL, ani príloha VIII nariadenia č. 961/2010, ani list Rady z 28. októbra 2010 neumožňujú posúdiť dôvody, pre ktoré Rada zastávala názor, že okolnosti uvedené žalobkyňou v jej listoch z 10. a 13. septembra 2010, týkajúce sa najmä povahy jej činností a jej samostatnosti vo vzťahu k HDSL a IRISL, nemohli zmeniť jej stanovisko, pokiaľ ide o zachovanie reštriktívnych opatrení voči žalobkyňi.
- 38 Ďalej aj za predpokladu, že by Rada vychádzala z priamych prepojení medzi žalobkyňou a IRISL, ani príloha VIII nariadenia č. 961/2010, ani list Rady z 28. októbra 2010 nespresňujú povahu kontroly, ktorú IRISL údajne vykonávala nad žalobkyňou alebo činnosťami, ktoré žalobkyňa vykonáva v mene IRISL a ktoré odôvodňujú, aby sa voči nej prijali reštriktívne opatrenia.
- 39 Za týchto okolností treba vyvodiť záver, že Rada, zdá sa, porušila povinnosť odôvodnenia stanovenú v článku 296 druhom odseku ZFEÚ a v článku 36 ods. 3 nariadenia č. 961/2010. Prvý žalobný dôvod je preto zrejme dôvodný, a treba mu teda vyhovieť.
- 40 Treba preto zrušiť nariadenie č. 961/2010 v rozsahu, v akom sa týka žalobkyne, bez toho, aby bolo potrebné preskúmať ďalšie žalobné dôvody.
- 41 Keďže z tohto rozsudku však vyplýva, že nariadenie č. 961/2010 sa má zrušiť v rozsahu, v akom sa týka žalobkyne z dôvodu porušenia povinnosti odôvodnenia, nemožno vylúčiť, že pokiaľ ide o vec samu, uloženie reštriktívnych opatrení voči žalobkyňi sa môže ukázať ako odôvodnené.
- 42 Zrušenie nariadenia č. 961/2010 v rozsahu, v akom sa týka žalobkyne, s okamžitým účinkom by mohlo vážne a nenapraviteľne zasiahnuť účinnosť reštriktívnych opatrení, ktoré

ukladá toto nariadenie, keďže v čase predchádzajúcom jeho prípadnému nahradeniu novým aktom by žalobkyňa mohla konať tak, aby sa obišiel účinok následných reštriktívnych opatrení.

- 43 Na základe článku 264 ZFEÚ a článku 41 Štatútu Súdneho dvora treba preto účinky nariadenia č. 961/2010 v rozsahu, v akom zahŕňa meno žalobkyne do zoznamu tvoriaceho prílohu VIII tohto nariadenia, zachovať počas obdobia, ktoré nemôže presiahnuť dva mesiace odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku.

O trovách

- 44 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Rada nemala vo veci úspech, je namieste zaviazat' ju na náhradu trov konania v súlade s návrhmi žalobkyne.
- 45 Navyše, keďže konanie o návrhoch na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktoré podala Komisia a Spolková republika Nemecko, sa zastavuje, netreba rozhodnúť ani o ich trovách konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Konanie o návrhoch na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktoré podali Európska komisia a Spolková republika Nemecko, sa zastavuje.**
- 2. Nariadenie Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 423/2007, sa zrušuje v rozsahu, v akom sa týka HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH.**
- 3. Účinky nariadenia č. 961/2010 v rozsahu, v akom sa týkajú HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping, sa zachovávajú počas obdobia, ktoré nemôže presiahnuť dva mesiace odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku.**
- 4. Rada Európskej únie znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping.**

Pelikánová

Jürimäe

van der Woude

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 7. decembra 2011.

Podpisy